

- Folkbildningsproppen
sid 3
- Länsbevakning Skåne
sid 6-9
- Tema: mångkultur
sid 11-13

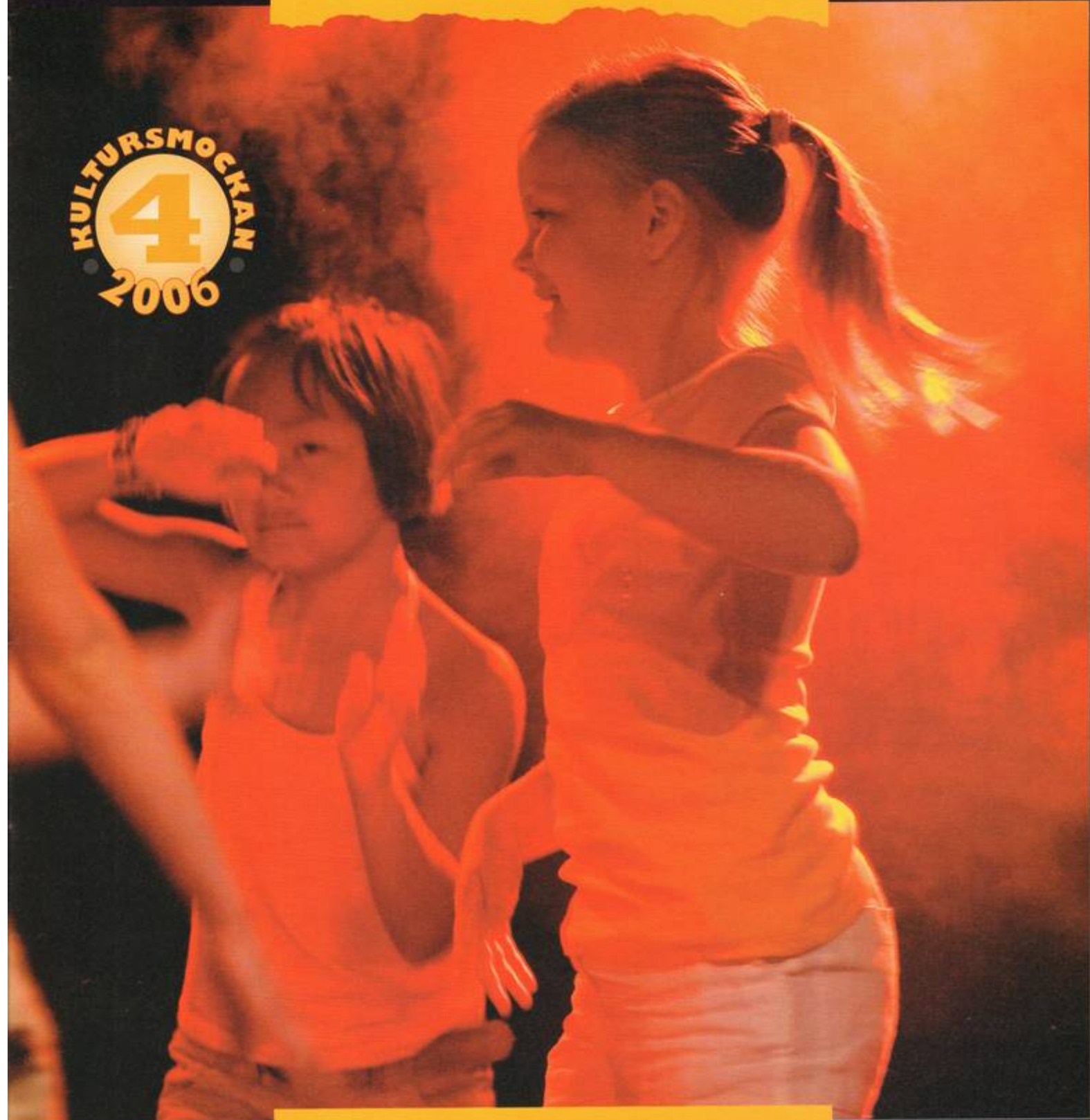
Kultur Nr 4 Sep 2006

SMÖCKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- Partikoll Ungkultur 07
sid 14-15
- Dans på schemat
sid 16
- Reinfeldt mot Ulvskog
sid 23

KULTURSMÖCKAN
4
2006

Jodå – den finns med...

Barnkulturen alltså! Att kulturfrågorna, och barnkulturfrågorna i synnerhet, hamnar högt upp på den politiska agendan inför det närliggande valet är måhända en utopi. En utopi levererad av en kulturfantast som är fast förankrad i tron om att kulturen kan göra underverk och på ett mycket påtagligt sätt bidra till utveckling och lösningar av många våra samhällsfrågor. Skolan, vården och omsorgen är i vanlig ordning den mest tydliga politiska prioriteringen. Viktiga områden där kulturinsatser, i mycket högre grad än vad som sker idag, kan bidra till att lösa många de utmaningar som finns.

Skolan har problem att få med sig alla barn och ungdomar så att kunskapsmålen nås. Kan en mer lustfylld skola med fler vägar till förståelse och lärande genom estetiska processer bidra till måluppfyllelse? Kan tillgång till eget skapande som ger glädje, stärker självförtroendet och ger mening åt livet bidra till ett mindre behov av vård och omsorg? Självfallet är svaret "ja" på alla dessa frågor. Trots detta får jag leta långt och länge för att hitta de politiska partiernas syn på vad och hur deras samhälle skall möta människors, och framförallt barnens, behov av att utöva och ta del av kulturupplevelser.

Men som sagt – barnkulturen är inte helt bortglömd! Den som söker kommer att finna bland annat följande som exempel på partiernas tankar om kultur, och barnkultur i synnerhet (källa: Barnbarnens Kulturfond):

I ett socialdemokratiskt Sverige efter valet kan vi bland annat förvänta oss:

"Socialdemokratiska politiker på riksnivå är överens med socialdemokratiska politiker på kommunal nivå om att satsa mer pengar och än mer energi på barnkulturen i en tid när barn utsätts för en kommersialisering av tillvaron där man riskerar att stämplas som vinnare eller förlorare redan på lågstadiet."

"Utifrån de diskussioner vi haft i socialdemokratiska partiet kommer dock läsandet och biblioteken att stå högt på dagordningen liksom den ordinarie skolans kulturuppdrag och kulturskolan, förstas. Många s-kommuner har dessutom erfarenheter av andra genrer som exempelvis dans och bild som ska tas tillvara."

Om moderaterna får bestämma:

"När det gäller barn och ungdomskulturen menar vi att skolan måste få en än mer central roll. Detta inte bara i form av skolbibliotek, utan också som förmedlare av teater, dans och sång. En större del av skolans resurser bör kunna avdelas till kulturaktiviteter. Dessutom menar vi moderater att barn och ungdomar upp till 18 år bör kunna komma in gratis på våra statliga museer – vuxna däremot anser vi skall betala."

"Tillgången på kultur varierar kraftigt mellan kommunerna och även inom kommunerna. Ofta är det just kulturen som får maka på sig när sparkvoten ska fyllas. Vi föreslår därför en kultursatsning på landets grundskolor i form av ett statligt stöd, som

skolor runt om i landet får söka till olika kulturella aktiviteter för skolbarn. Denna kulturella skolsatsning syftar till att grundskoleelever – med god pedagogik – skall få ta del av professionell kultur i form av teater, dans, litteratur, konst, museiverksamhet etc."

Folkpartiet ser musik- och kulturskolorna som viktiga:

"Förenta Nationernas barnkonvention talar bl.a. om barnens rätt att fritt delta i det konstnärliga och kulturella livet, och medlemsländerna bör därför uppmuntra tillhandahållandet av lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet. Här spelar musik- och kulturskolorna en viktig roll. Folkpartiet anser att deras verksamhet ska stödjas och stimuleras så långt som möjligt."

Jodå, därmed är det bevisat – barnkulturen finns med i valrörelsen om än inte på den plats den där den borde vara.

Sverige har anslutit sig till FN:s konvention om barnens rättigheter där det med all tydlighet framgår att barnen skall ha rätt att fritt delta i det konstnärliga och kulturella livet. I dagens Sverige är vi långt från det målet. Barnkulturen är orättvist och ojämnt fördelat bland både individer och landsändar. Det är ni politiker som har makten och härligheten att ändra på detta faktum!

PER SJÖBERG,
DRIF. SMOK

INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare.....	2	Tune In.....	12-13	Internationell körfestival.....	17
Folkbildningspropositioner.....	3	Ungkultur 07.....	14	Dataspelsmusik.....	18
Pedagogdagarna.....	4-5	Partikoll.....	14-15	SKAPs stipendiater.....	20
Länsbevakning Skåne del 3.....	6-9	Dans i skolan.....	16	Kulturnytt.....	22
				Porträttet/Politikerduell.....	23

KULTURSMOCKAN
DAUS TRYCK & MEDIA
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-26 61 10

ANSVARIG UTGIVARE
Per Sjöberg, SMOK

REDAKTÖR
Nils Ågren, 070-678 44 55
nisse.agren@telia.com

PROJEKTLEDARE/ANNONSER
Jan Dyllicki, 0660-26 61 05
jan.dyllicki@dau.se

Annonsprislista kan laddas ned som pdf-fil från bemsidan www.dau.se

GRAFISK FORMGIVNING
Johnny Altelind, 0660-26 61 31
johnny.altelind@dau.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK
DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER

Per Sjöberg
Nils Ågren
Dag Krafft
Håkan Sandb
Olof Wigren
Britta Gustafsson

OMSLAGSFOTO:
Dans i skolan
Foto: Håkan Nordström

Kultursmockan utges av SMOK,
Sveriges Musik- och Kulturskoleråd

Kultursmockan nästa nummer: v. 42.
Manusstopp för annonser: 2 oktober.

Tipsa Smockan!

Tel: 070-678 44 55
Nils Ågren

Lära, växa, förändra

Stärk ideologin, mer forskning och nya pengar till amatörerna. Så skulle väldigt förenklat innehållet i "folkbildningsproppen" Lära, växa, förändra kunna beskrivas. Regeringens förslag till åtgärder, som ska följas av beslut i riksdagen, har föregåtts av ett antal utredningar och remissomgångar. SMOK har inte varit remissinstans och vi har heller inte avgivet något yttrande på eget initiativ.

Propositionen (Prop. 2005/06:192), som presenterades i mars 2006, berör en hel del verksamhet med anknytning till musik- och kulturskolorna. I första hand handlar den om studieförbundens och folkhögskolornas verksamhet, indirekt även om kulturföreningarnas och den lokala kulturverksamheten där studieförbunden i många kommuner har en mycket aktiv roll.

Tendensen nu är att statens bidrag är oförändrat, däremot minskar de kommunala bidragen kraftigt. Antalet studiecirkel minskar, men antalet timmar per cirkel och antalet deltagare i varje cirkel ökar.

En dominerande del av studieförbundens verksamhet består av studiecirkel i estetiska ämnen. Ca en miljon svenskar deltar i estetisk kursverksamhet. Störst är improviserad musik (rockgrupper) och körsång med vardera ca 125 000 deltagare, folklig dans ca 70 000 och teater 50 000. (Resterande 630 000 kan jag inte utläsa ur det material jag har haft tillgång till.)

Det innebär att studieförbunden samlar ungefär tre gånger så många deltagare som våra musik- och kulturskolor. Räkna vi bara de angivna siffrorna ovan, är kulturskolorna och studieförbunden ungefär lika stora på kulturområdet.

Vid en jämförelse bör man komma ihåg att studieförbunden spänner över hela åldersspannet mellan fjorton år och döden. De flesta av kulturskolornas elever är 5-20 år. Tänkvärt är också att rockgrupperna helt domineras av män och all annan kulturverksamhet av kvinnor.

FOLKBILDNINGENS SÄRART BETONAS

I några få kommuner drivs musik- eller kulturskolan av ett studieförbund som uppdragsutbildning. Kommunen ger direkta bidrag till denna verksamhet. Konkret finns denna form av musik/kulturskola inte nämnd i propositionen. Det finns dock en hel del ställningstaganden som indirekt pekar på att en sådan lösning inte är vad regeringen avser med stödet till folkbildningen.

Regeringen betonar att folkbildningens särart måste betonas ytterligare, dels den ideologiska förankringen – de flesta studieförbund har en koppling till de politiska partierna – och dels att det skall handla om deltagarstyrd verksamhet, inte vilken utbildningsverksamhet som helst.

Regeringen viftar även med varningsflagga till studieförbund och folkhögskolor att bli alltför beroende av uppdragsverksamhet. Vissa förslag som kommit fram under arbetet fram till propositionstexten gick ut på att folkhögskolor och studieförbund skulle kunna validera kunskap så att betyg kunde sättas och kunskapen på så vis kunde användas när en elev sökte till

högskoleutbildning. Så långt vill dock inte regeringen gå. Då skulle hela skillnaden mellan exempelvis komvux och ett studieförbund riskera att raderas ut.

EFTERLYSER MER FORSKNING

Jag tror, utan att ha sett någon statistik på området, att de flesta som söker till musikhögskolorna har gått en "preparandkurs" på folkhögskola. Även inom teaterområdet är detta vanligt. Jag tror också att dansutbildning på folkhögskolenivå ökar.

Inom folkhögskolornas särskilda kurser utgör kurser med kulturinriktning ca 40 procent. Det finns också ren yrkesutbildning på folkhögskolenivå; utbildningen till dramapedagog är ett exempel som berörs i propositionen. Även om dessa utbildningar uppenbarligen ligger långt från den fria deltagarstyrd folkbildningsverksamhetens grundtanke vill inte regeringen ta avstånd från dem.

Jag tycker det är olyckligt ur den synvinkeln att det just blandar ihop utbildning och folkbildning. Regeringsförslaget sätter krokben på sig själv. Självklart skall dessa utbildningar flyttas till högskolor alternativt göras om till utbildning i annan form. I vart fall inte kallas folkbildning.

Regeringen efterlyser mer forskning inom folkbildningen. Det är precis vad vi skulle önska att den gjorde även inom vårt område. Ett annat område som diskuteras är hur en kvalitativ utvärdering av verksamheten skall möjliggöras.

Precis som hos oss finns en stor brist när bara kvantitativa siffror kan redovisas. Regeringen föreslår att folkbildningen själv utvecklar metoder hur en kvalitativ mätning skall genomföras. Det kan vara något för oss i SMOK att följa framöver. Problembilden är förmodligen ungefär densamma.

AMATÖRVERKSAMHETEN

En viktig del av propositionen är också förslagen kring amatörverksamheten. Regeringen betonar vikten av denna men menar samtidigt att folkbildningens statsbidrag inte skall användas till verksamhetsstöd till amatörföreningar. Det stödet skall de få från annat håll. Därför föreslår regeringen att de centrala amatörorganisationerna tillförs ytterligare medel via ett nytt anslag på Kulturrådet.

Ytterligare förslag handlar om att studieförbunden måste arbeta mer för att bredda sin verksamhet till andra än sina medlemsorganisationer, exempelvis invandrare och vuxna med lägre studiebakgrund.

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att proppen ur ett musik- och kulturskoleperspektiv är positiv. Inget tyder på att någon önskan finns att studieförbunden går in i musik- och kulturskolevärlden. (Det skulle kunna hota vår inriktning med högskoleutbildade lärare.)

Folkhögskolorna kan fortsätta med sina preparandkurser. Ett ökat stöd till amatörförbundet innebär både att viktiga samarbetspartners stärks och att våra elever får ökade möjligheter att fortsätta med kulturverksamhet i olika former resten av livet.

Håkan Sandh

Foto: Nils Agren

Royal Rookie Orchestra från 2005.

Pedagogdagarna

– med inspirerande föreläsare

Musik ur olika perspektiv och för olika inriktningar.

Musik för inspiration och för utveckling.

Musik, för att den är betydelsefull.

Det är en del av vad Kungliga Musikhögskolans Pedagogdagar handlar om. I år genomförs de 30 oktober till 1 november.

Årets tema för pedagogdagarna är "Musik är viktigt" och den som inleder allting är världsmusikern, innovatören och kreatören Ale Möller – vars sätt att bygga broar mellan olika kulturer och musikaliska genrer är en ständig källa till fascination.

Peder Hofmann på KMH, som är en av de huvudansvariga för pedagogdagarna, säger:

A Vista Teknik

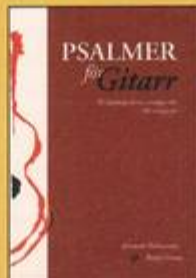
Hur du blir en bättre notläsare

Del 1 - Rytbilder

Boken som lär ut hemligheten med notläsning!

Ny reviderad upplaga år 2006 utökad med med över 80 sidor, totalt 198 sidor. Fyllda med nyttiga övningar och förklarande texter. Passar alla instrument och nivåer.

pris: 339:-
inkl moms (fraktkostnad tillkommer)

Psalmer för Gitarr

28 kända psalmer arrangerade för sologitarr

Arrangemangen kan användas inom undervisning på olika nivåer men även för att ledsaga psalmsång eller som kontemplationsmusik till nattvard, bön, begravning, dop etc.

Pris: 195:-
inkl moms (fraktkostnad tillkommer)

Finns där noter säljs eller hos KHMP Förlag
order@khmp.se
Tel o Fax: 0322-93536
www.khmp.se

– Med det tema vi valt denna gång vill vi med olika föreläsare lyfta fram att musik är viktig på en mängd olika sätt. Vi som arbetar med musik dagligdags kanske ibland glömmer bort att musik är viktig helt beroende på vem du frågar.

Till exempel en 14-åring har sin uppfattning, sitt synsätt. En 74-åring ser det på ett annat sätt. En skivproducent utgår ifrån andra bedömningsramar.

MÅNGA OLIKA PERSPEKTIV

– Musik är också viktig ur ett socialt perspektiv. Ur ett nationalekonomiskt, mångkulturellt, hälsomässigt och konstnärligt perspektiv, säger Peder Hofmann.

– Vår förhoppning är att våra föreläsare belyser detta.

Att det blir personligt och varierat kan vi lugnt utgå ifrån. Enär föreläsarna kommer ifrån såväl Indien som Sverige och USA.

KMH:s nytitträdde rektor, Johannes Johansson, har valt att fokusera på musikens betydelse i går, i dag och i framtiden – och deltagarna kommer bland annat att få uppleva fiolspelaren Ellika Frisell och slagverkaren V Shyamsundar.

Men den på förhand mest spännande föreläsaren är den fantastiske gitarristen Bob Brozman från USA. En inlevelsefull, politiskt engagerad och tekniskt absolut fullfjädrad gitarrist som också besitter en enastående pedagogisk förmåga.

EN VÄRLDSARTIST

– Bob kommer för att både prata och spela, vilket vi är enormt glada för, säger Peder Hofmann, och fortsätter:

– Även om du aldrig sett en gitarr förut eller aldrig tänker dig att någonsin undervisa på gitarr, kan vi lova att hans pass kommer att få igång många tankar

Musik är viktigt ur många perspektiv, såväl konstnärligt och mångkulturellt som socialt och hälsomässigt.

hos åhörarna.

Brozman gör också en renodlad konsert i Stora Salen under andra dagen. Den som sett honom uppträda live vet vad som är att vänta. Den som ska njuta av honom första gången kan lugnt räkna med att gå hem tagen och häpen. Bob Brozman är en undantagsmusiker, en världsartist.

– Vi tror också att den allra sista föreläsaren på Pedagogdagarna, Agneta Lagercrantz, kommer att berika dem som lyssnar. Men på ett lite annorlunda sätt, säger Peder Hofmann, lätt hemlighetsfull.

Det finns också möjligheter för människor att musicera själv under dagarna tre. Att prova sig fram. Att skapa musik i grupp, oavsett tidigare erfarenheter. Något som kan vara en nog så stark inspirationskälla.

Text: Olof Wigren
Foto: Måns Tegnér

Bagatell 7

Flygel- och pianomedar

Passar till alla pianon och flyglar. Kullagrade dubbelhjul av hög kvalitet. Mycket enkelt att montera för den som är lite händig (bruksanvisning medföljer). Instrumenten kan sedan lätt flyttas av en enda person.

Pris: 1995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

Smockan
besöker...

Skåne län DEL 3

Musikskolan

I detta nummer av Kultursmockan presenteras, nu för tredje gången, ytterligare musik/kulturskolor från Skåne län. I länet har man ett väl utvecklat och gott samarbete mellan skolorna. Jag har bett Britta Gustafsson, musikledare i Vellinge musikskola, att beskriva länssamarbetet och försöka förklara varför man lyckats så bra, trots att man är ett län med så många som 33 kommuner/skolor och med så stora skillnader i befolkningsstorlek. Här är Brittans betraktelse.

Dag Kraft

Elever från Vellinge Musikskola.

En 6:a Skåne

Att Skåne är ett bördigt landskap är väl allmänt känt. Här gror grödor av olika slag så det knakar i åkrarna. Så gäller även för den skånska kulturmyllan. För att öka nämnda myllas grönska så vill vi musik/kulturskolechefer i Skåne dra vårt strå till stacken genom samverkan i olika "rabatter".

Vårt nätverksarbete har pågått under ca 15 års tid. Under åren har vi medvetet arbetat med att utveckla former för samverkan mellan våra kommuner. Det primära för att få ett nätverk av den omfattningen att fungera är att hitta en grundorganisation för mötesrutiner, ansvarsfördelning, delaktighet med mera. Och det har vi lyckats bra med! Men min personliga uppfattning om vad som kanske är en viktig framgångsfaktor i vårt nätverk är hur vi – på ett enkelt och fiffigt sätt – vet när vi ska träffas.

Från början träffades vi ganska sporadiskt. Vi hade möten lite då och då och gav varandra mest små trevliga nulägesrapporter från våra skolor, fikade och -fikade. Snart kom vi på att vi borde planera våra mötestider/dagar mer långsiktigt.

Då kommer Per Lindborg, Ängelholm, med den glimrande idén att: "vi träffas fredagar alla veckor som slutar med sex". (Vi andra som fanns på mötet skrövade lite oroligt på oss – "vad menar karln? Ska väl han inte lägga sig il!")

Hans tanke var att vi skulle förlägga våra möten till fredagar vecka 6, 16 (ej

26) 36 och 46. Och så har vi gjort, år efter år efter år, ett perfekt upplägg som är lätt att komma ihåg. Vem glömmer en 6:a Skåne? Man skriver in det i sin årsplanering redan från början. Så är det inbokat och klart.

POLICYDOKUMENT SOM LEDSTJÄRNA

Under årens lopp har vi haft många diskussioner om nätverkets funktion, vad vi vill med det, vilka frågor som ska prioriteras, hur organisationen ska se ut. Vi enades om att framarbeta ett policydokument för att ha som vår "ledstjärna". Men det var inte helt lätt. En arbetsgrupp tillsattes som funderade och skrev. Efter många diskussioner och revideringar enades vi så den 7 februari (i vecka 6!) 2003 och antog förslaget. (Se nästa sida)

Det kanske verkar överdrivet och högtravande att jobba på detta sätt men för oss fungerar det mycket bra. Några punkter som jag tror är värda att notera är att vi har en kontaktsman för nyutträdna chefer i länet vars uppgift är att vara lite av "fadder" och se till att

han/hon kommer in i gemenskapen i nätverket. Vi har även en matrikelansvarig som hela tiden uppdaterar skolornas telefon/adresslistor med mera till expeditionerna.

LEDARFRÅGOR OCH LÄNSSTUDIEDAGAR

Vad pratar vi då om? På senare år har vi lagt mer och mer fokus på ledarfrågor, något som tidigare inte alltid "hunnits med" på grund av alla praktiska aktiviteter som vi planerat. Men givetvis ordnar vi som tidigare gemensamma länsstudiedagar (i vår ska alla skolor träffas den 15 mars på Dunkers Hus i Helsingborg) med mera. Vi har olika samarbetsprojekt med till exempel Musikhögskolan i Malmö, Musik i Skåne och danska skolor. En rolig idé som arbetas med är att vi ska ta fram en gemensam "fräck" T-shirt för elever i våra skånska musik/kulturskolor.

Varje år har vi ett tvådagarsmöte nägonstans i världen. Det kan vara i Skåne men vi har också varit i Polen, Tyskland, Norge och givetvis Danmark. En nätverkskonferens med övernattning är guld värd. Att under trevliga former få träffas som kompisar i glada vänners lag – det vill säga kliva ur chefskavajen och ta på sig mystofflorna – bäddar för bättre framtida samarbete. Garanterat!

EN GLAD UTMANING

Vilka problem har vi då? Den stora svårigheten med nätverket är, som jag ser det, att våra 33 kommuner är så skilda i storlek, alltifrån lilla Bjuv till stora Malmö. Därför ser våra verksamheter med tillhörande frågor, bekymmer, inriktning med mera så helt olika ut.

Men vi skåningar är som vi är. Vi kämpar på och ser det som en glad utmaning att med hjälp av vårt skånska gemyt hitta möjligheter för alla att känna sig hemma i vårt "granna, dejliga" nätverk.

Britta Gustafsson
Vellinge musikskola

Policydokument för Skånes Kultur- och musikskolchefers nätverksgrupp

SYFTE

Eftersom alla musik- och kulturskolchefer i princip är ensamma i sina respektive kommuner är detta nätverk en viktig organisation. Här kan vi med våra närmaste kollegor från kommunerna runt om i Skåne, diskutera samarbeten, gemensamma utbildningsfrågor, projekt av olika art, avtalsfrågor, personalpolitik, pedagogiska frågor, ledarskapsfrågor etc. Vi kan också fungera som ett kompetent bollplank åt varandra. Vidare arbetar vi ständigt med att utveckla verksamheten i våra skolförmer.

Det är därför viktigt att alla försöker att prioritera våra möten. Alla, stora som små, är viktiga och allas erfarenheter, från ibland helt olika miljöer, är nyttiga för andra att ta del av. Vi kan också gemensamt agera vid tillfällen då kris uppstår i någon grannkommun. Tillsammans blir vi starkare! Helheten är alltid större än delarna!

Eftersom vi är en samlad kompetens på barn- och ungdomskulturfrågor kan man i vissa fall se oss som en remissinstans i regionen. När vi diskuterar saker av känslig natur är det naturligtvis så att detta stannar inom gruppen. Vi ska alltid vara försiktiga med att lämna ut information om vem som sagt vad.

MEMLEMMAR

Vi är en frivillig sammanslutning av olika typer av ledare, chefer, biträdande chefer, samordnare, rektorer etc. som företräder Musik- och kulturskolor, som bedrivs i kommunal regi hemmahörande i Skåne län.

EKONOMI

Gruppen har ingen egen ekonomi. Varje deltagare betalar för sig. Ofta bjuder värdkommunen dock på fika och lunch men det är ingen regel att så sker.

MÖTEN

Gruppen träffas på olika ställen vecka 6, 18, 36 och 46, vanligtvis fredagar. En gång om året, oftast vecka 46, genomförs en större konferens – då i samband med någon form av resa. Vid varje möte utses nästa samt nästnasta värdkommun för kommande möte. Denne ansvarar då för att allt fungerar praktiskt. T.ex. vägbeskrivning, samlingsfika, lunch och annat viktigt.

För att få diskussionsvänligare grupper kan/bör den stora nätverksgruppen ibland delas i två eller flera mindre grupper under del av mötestiden.

ORGANISATION

Ordförande och sekreterare samt ersättare för dessa utses för ett år åt gången på första mötet i vecka 6. Policydokumentet går igenom och, vid behov, revideras vid samma tillfälle som ovan. Arbetsgrupper för speciella ändamål utses på mötena vid behov.

Kallelse (med dagordning) skickas ut via mail av ordföranden senast två veckor före mötet. Protokoll/minnesanteckningar mailas ut senast två veckor efter mötet av sekreteraren. Minnesanteckningar från de olika arbetsgrupperna mailas ut till alla i nätverksgruppen senast två veckor efter arbetsgruppmötet. Detta gör ansvarig i respektive grupp. Eventuella frågeställningar, förslag, information etc. från de olika arbetsgrupperna mailas ut samtidigt med kallelsen. Dessa måste i god tid tillsändas ordföranden.

Fast mötesdagordning för Skånes Kultur- och musikskolchefers nätverksgrupp

Mötets öppnande, närvarogenomgång samt anmälan av övriga frågor/ Föregående protokoll/minnesanteckningar/ Pedagogiska frågor/ Kompetensutveckling/ Ledarskapsfrågor/ Rapporter/ Arbetsgrupper/ Projekt/ Övriga frågor/ Kommande nätverksträffar/ Nästa nätverksträff/ Nästnasta nätverksträff/ Avslutning

Kulturgaranti i Simrishamn

Efter 26 år som Kommunal Musikskola (start 1978) sammanfördes 2004 den befintliga musikskolan med Kulturpedagogiskt Centrum, vilken i detta skede var en ganska nytillkommen verksamhet inom Barn- och utbildningsförvaltningen. Musikskolan som arbetade med barn och ungdomar i traditionella ämneskurser i musik och dans – och kulturpedagogerna som i sin start 1998 arbetade med att få in kulturen i skolan som en vardaglig kraft.

Enheten, som nu under barn- och utbildningsförvaltningen bär namnet Kulturpedagogiska enheten, består av två ben: Kulturgarantin och Kulturskola, och här arbetar kulturpedagoger i mu-

sik, dans, konst, film/media, drama/teater samt litteratur.

Kulturgarantin i Musik – Konst – Film – Dans – Litteratur – Drama är verksamheten där kommunens samtliga barn från förskoleklass upp till år 9 garanteras en upplevelse – till exempel en teaterföreställning, dansföreställning, filmvisning eller konsert – varje läsår. Dessutom arbetar eleverna praktiskt tillsammans med ordinarie lärare och kulturpedagoger.

För att förstärka kulturens kraft i skolan möter kulturpedagogerna även lärarna separat för erfarenhetsutbyte och utbildning. Kommunens grundskolor betalar varje läsår en del av sin skolpeng för att vi inom vår enhet ska kunna erbjuda varje elev kulturupplevelser enligt garantin.

Alla de elever som blir intresserade av något av kulturspråken erbjuds fördjup-

Nyfiken!

ning och ämneskurser i Kulturskolan som innefattar frivilliga ämneskurser i instrumental- och vokalundervisning, orkester- och ensembleverksamhet, utåtriktad verksamhet, dans, bildkonst, och framöver även film/media, litteratur och drama/teater.

Lars Nilsson

Kulturpedagogiska enheten i Simrishamn

I Vellinge musikskola väljer man orkester först – sedan instrument

Från och med läsåret 05-06 har Vellinge musikskola helt inriktat sig på en orkesterprofilering. Vi vill berätta varför, och hur det går till.

ELEVENS MUSIKALISKA UTVECKLING PÅ MUSIKSKOLAN

Vellinge musikskola genomförde för ett par år sedan en stor elevenkät där vi bland annat frågade om vad eleverna vil-

le få ut av undervisningen i ämneskurserna. Svaren blev förstås varierande. Målet för de flesta var att bli bra på sitt instrument. Man tyckte det var helt OK att få läxor och repertoaren var i stort sett godkänd. Så allt borde ju vara frid och fröjd. Men något stämde inte, något var lurigt i det hela. För då borde vi ha fantastiskt duktiga elever, men det är bara att erkänna att de flesta eleverna är ganska mediokra medelmåttor.

Ungdomblåsorkestern Blåsningen spelar på Gallerian.

Varför? Jo, därför att de inte övar hemma. Orkar inte, vill inte, har inte uthållighet. Allt enligt de tendenser som avspeglar sig i ungas sätt att tänka och vara – det ska gå fort, det är inne att testa nya saker hela tiden.

Vad gör man då åt detta fenomen? Jo, vi i lärarkåren kom fram till att de gånger eleverna verkligen spelar är när de befinner sig på Musikskolan. Ett sätt att fixa detta är att öka antalet speltillfällen på Musikskolan/elev. Det kan man göra på olika sätt. Vi var i alla fall eniga om hur vi ville lösa det

SLUTSATS: Alla elever ska vara med i orkester.

ELEVENS INTRESSE ATT GÅ PÅ MUSIKSKOLAN

Hur behåller man eleven kvar på Musikskolan? Varför slutar man i åk 7? Även detta är ett känt fenomen. Vi har i lärarkåren diskuterat detta ingående och kommit fram till att ska vi hävda oss i elevens val av fritidsaktiviteter.

För att 13-åriga Ellinor ska välja att spela fiol före att rida, simma, hänga ute med killar osv. så måste hon tycka att hon är så duktig på att spela fiol, och att det är så kul, att hon helt enkelt inte vill missa det.

Hur blir man då så duktig? Ja, vi vidhåller resonemanget ovan. Och kul då? Jo, de flesta elever uppskattar aktiviteter ihop med andra kompisar, gillar "moröt-

ter" av olika slag som t.ex. häftiga konserter, läger, resor m.m. Något som är tacksamt om man spelar i – ja just det – orkester.

SLUTSATS: Alla elever ska vara med i orkester.

VAD ÄR MÅLET MED UNDERVISNINGEN PÅ MUSIKSKOLAN?

Målen är många. Givetvis vill vi erbjuda eleverna att bli bra musikanter på sina instrument. Men det finns andra mål som är nog så viktiga och i många fall viktigare. Jag tror många skolor har någon liknande formulering som denna i sina verksamhetsmål: "bidra till en allsidig utveckling av individen; motoriskt, konstnärligt, emotionellt, intellektuellt och socialt".

Så står det i alla fall i våra verksamhetsmål. Hur lever man då upp till det? Svaret är lätt.

SLUTSATS: Alla elever ska vara med i orkester.

Ja, listan kan göras lång. Men hur löser vi detta? Hur får vi in alla elever i orkestrar? Hur bereder vi plats för dem? Och det svåraste – hur får vi med dem som inte vill vara med?

Under föregående läsår testade vi att helt enkelt införa ett obligatorium med orkesterspel.

"Har du valt att spela ett instrument ska du också vara med i orkester." Punkt slut.

Det föll ganska väl ut. Men vi kände oss inte nöjda med att det skulle upplevas som ett negativt krav, en belastning ja t.o.m. straff att tvingas vara med i orkester för att Ellinor skulle få lära sig spela fiol.

Vad gör vi då? Jo, vi hade hört talas om Vallensbeck Musikskole i Danmark (som Staffanstorps haft utbyte med) som skulle ha ett intressant upplägg med orkesterspelet, där man tydligt anmälde sig till orkesterspel, och med utgångspunkt från det valda instrumentet.

Vi åkte dit och hälsade på, lyssnade och lärde. De visade oss ett mycket intressant upplägg och vittnade om att skolan hade utvecklats mycket positivt

på olika sätt sedan man infört detta system

Vi åkte hem och skolutvecklingsgruppen satte tändarna i att arbeta fram en modell som skulle passa Vellinge Musikskola. En modell som är att jämföra med hur man gör inom t.ex. fotbollen. Man anmäler sig till ett fotbollslag, t.ex. P8:s pojklag, och där vill jag spela vänsterytter.

Vi ville låta orkesterspelet bli ett positivt val och låta eleverna från början väntas vid att undervisningen sker två ggr/vecka, dels som orkester och dels som "vanlig" undervisning.

Och detta läsår sjösatte vi modellen.

VAD INNEBÄR DET DÅ ATT VARA ELEV PÅ VELLINGE MUSIKSKOLA?

Principen är som följer:

1. Orkesterval. Ska du börja som elev hos oss väljer du att anmäla dig till en orkester t.ex. Musse Piggorkestern. Andra orkestrar är t.ex. Ministräkarna, Slagverkstan, Klaverklubben, Gitarrspåret.
2. Instrumentval. Du gör ett instrumentval, t.ex. i Musse Piggorkestern vill jag spela trumpet.
3. Undervisningen. Du får kontinuerligt lektioner på ditt instrument i princip en gång/vecka samt en orkesterlektion/vecka. Kan variera beroende på instrument.
4. Undantag kan göras om man har särskilda skäl att inte vara med i orkesterspel. Då kan man få uppskov två terminer.

HUR FUNGERAR DET?

Vi kan konstatera att nästan alla våra elever numera är med i orkester eller ensemble samt att föräldrar i större utsträckning förstått att orkestermedverkan är en viktig del i barnens musicerande.

Vi tror helhjärtat på upplägget men tiden får visa om det är rätt satsning. Kanske har vi fel, vem vet. Då får vi tänka om, men det tar vi då!

Britta Gustafsson
Vellinge musikskola

Bagatell 4

"Sitt rätt"

ORKESTER/
KÖRSTOL
595:- (exkl moms)

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol "Sitttra" finns med 3 olika fasta lutningar från 595 kr och två varianter med steglös inställning av bak- och framben från 795 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Vellinge Musikkår marscherar på Ystad Tattoo.

Hörby kulturskolas lärare i produktionen *Sture Venton*, en föreställning för kommunens dagis, förskole- och lågstadiel elever.

Hörby Kulturskola – möjligheternas skola inom musik, dans, drama, bild & film

Hörby Kulturskola erbjuder utbildning i ämnena musik, dans, drama, bild och film. Inom varje ämnesgrupp finns olika varianter och inriktningar att välja mellan och det är vår ambition att det ska finnas något spännande och intressant

för alla.

Verksamheten är en frivillig skolform, i första hand avsedd för barn och unga men även för vuxna. Vi bedriver uppdragsutbildning och många projekt i samverkan med fritidsgård, socialförvalt-

ning, kultur- och fritidsförvaltning, för- och grundskola, föreningar, kyrkor, studieförbund och andra samarbetspartners.

Kulturskolan har många orkestrar, ensemble och körer inom olika genrer. Vi har en omfattande utåtriktad verksamhet med konserter, föreställningar, evenemang och vernissager som du som elev hos oss erbjuds att delta i där du bl.a. lär dig uppträda inför publik eller visa dina alster i såväl stora som små sammanhang.

Kulturskolan är ingen statisk verksamhet utan är hela tiden lyhörd för omvärlden, våra elever och föräldrar – och önskar svara upp mot de förväntningar inom kulturutbildningsområdet som du och alla andra Hörbybor har på oss.

Kulturskolans målsättning är att hos oss ska alla uppleva glädje, få kunskaper, en bättre självkännet och ett stärkt självförtroende, känna delaktighet och få rika möjligheter till samarbete med andra.

Kulturskolans verksamhet är förankrad i FN:s barnkonvention.

Torgny Hammarstrand

Hörby Kulturskola

Hässleholms Musik & Kulturskola – årets musik & kulturskola 2004

Utnämningen till årets musik- och kulturskola inspirerade oss att ytterligare utveckla verksamheten. Skolan har 1 750 elever och 600 av dem deltar i orkestrar eller körer varje vecka. Vi har utvecklat samhörigheten för instrumentalisterna: vi har flöjtvecka då alla flöjt elever träffas och spelar ihop, klarinett dagar, saxofondagar, stråkdagar, pianoträffar m.m.

Vi tycker att orkesterspel/kör är viktigt och har över 40 ensembler, vilka ofta framträder vid olika evenemang i kommunen. Under 2004 var över 40 procent av kommunens invånare på något av våra evenemang. Många av lärarna spelar i Stadsmusikkåren och det ingår naturligtvis i tjänsten.

Samarbetet mellan ämnena har också ökat. T.ex. gjorde dramaelever, bildlärare och en stråkorkester Shakespeares Midsommarnattsdröm med hög konstnärlig kvalitet. Sångelever, dansare och orkester gör musikkonserter. Vi har dansupvisningar med levande musik, bland annat renässansmusik.

Skolan har ett nära samarbete med estetiska programmet i Hässleholm med undervisning och vi anordnar tillsammans ett flertal workshops med olika instrument och välkända musiker varje år.

Musik & Kulturskolans Föräldraförening är ett stort stöd och hjälper oss mycket. Ett veckolångt musikläger anordnas varje år på sommaren, då är fyra styrelsemedlemmar med under lägret.

Nu har vi två plusjobbare på vardera 100 procent. En lärare för serieteckning/animation och en lärare i drama. Musik & Kulturskolan erbjuder skolorna i kommunen kostnadsfria projekt i barnomsorg och i årskurs F-9. Projekten pågår i 5 veckor och sker i samarbete med klasslärarna.

Skolan har dessutom en tjänst dans/drama vars innehåll till 2/3 består av traditionell undervisning och 1/3 projekt i skolorna. Projekten är mycket uppskattade och efterfrågade. Temat kan vara förslag från de olika skolorna eller t.ex. mobbingproblematik, barn-dans, leranimation och mycket mera.

Skolan har en tjänst i bild som vi delar med Kulturförvaltningen. Bildläraren har mött många barn i utställningshallen, där de har sett på utställningen och sedan arbetat med konst själva. År 2004

kom över 2 000 barn och ungdomar till utställningarna.

Vi satsar på en bra fördelning på instrument och ämnen. Som lite kuriosas kan nämnas att skolan har 70 tromboneelever och 25 nya trombonanmälningar till detta läsår. Vi bjuder alla årskurs F-3 elever konserter under en vecka där instrumenten presenteras. Alla årskurs 2 elever får en konsert med stråkinstrument och får också prova på att spela själva.

Musik & Kulturskolan har en musikalisk grundkurs i årskurs 3 där vi når 70 procent av alla elever i kommunen. I grundkursen ingår spelande, musiklyssning, prova instrument, rytmövningar, sång m.m.

2006 vann skolan pris för en film med temat "Kul på musik & kulturskolan". Två lärare och fyra kreativa elever var de som skapade filmen.

Vi ser positivt på framtiden och hoppas att vi kan växa både med fler elever och större verksamhet.

Lars Härstedt Salmonson

Elever från Hässleholms musik & kulturskola tar emot deltagarnas applåder på SMOK:s rikskonferens i Södertälje efter ett bejublat framträdande. Foto: Dag Krafft

Kulturskolorna kan bygga broar

Musik- och kulturskolorna når färre barn med utländsk bakgrund än man borde. Framförallt i storstadsregionerna lyckas skolorna inte rekrytera barn på ett sätt som speglar dagens mångkulturella samhälle.

Ylva Hofvander Trulsson forskar om integration vid Musikhögskolan i Malmö och söker svar på varför det ser ut som det gör.

Sverige är idag ett heterogent samhälle, delat inte bara efter de traditionella socioekonomiska klass- och könsgrensarna utan även efter etnicitet. Men det finns för lite kunskap om hur effektiva de traditionella barn- och ungdomsinstitutionerna är i sin uppgift att representera detta samhälle i rekryteringen av barn till aktiviteterna, säger Ylva Hofvander Trulsson.

Hon menar att när kulturskolorna idag ofta har ett brett utbud av kurser, inspirerade av mångkulturellt tänkande, som exempelvis olika sorters dans med inspiration från hela världen, instrument som djembetrumma, oljefat och så vidare, kan det vara väsentligt att undersöka om det mångkulturella intresset också återspeglas i en etniskt bred rekrytering av elever.

Ylva Hofvander Trulsson har i en förstudie genomfört ett antal intervjuer med föräldrar där båda har utländsk bakgrund. Intervjuerna bygger på de resultat hon fick fram under arbetet med sin magisteruppsats (Kulturskolan i integrationskraftfält, 2004) där hon synliggjorde en del av den segregerade verklighet som barnen i Malmö lever i – och där hon visade att kulturskolan nådde färre än man önskade av utländsk härkomst.

– Det är en sned fördelning mellan olika stadsdelar. Rika stadsdelar har en högre representation i kulturskolan och stadsdelar med hög andel barn av utländsk härkomst är underrepresenterade. Det kan bero på många olika saker, sä-

– Det krävs ett annat tänkande på många kulturskolor om man har som ambition att spegla den etniska mångfalden i dagens samhälle, säger Ylva Hofvander Trulsson, forskare vid Musikhögskolan i Malmö.

ger Ylva Hofvander Trulsson.

MUSIKEN STÅR FÖR BILDNING

Under sina intervjuer har hon velat ta reda på hur föräldrarna med utländsk härkomst har resonerat när de valt att låta sina barn gå på kulturskola. Vad har de velat uppnå med detta? Vad har föräldrarna för bakgrund?

– Jag har gjort djupintervjuer där vi talat om väldigt mycket. Föräldrarna har pratat om sina liv och drömmar. De har lyft fram hur viktigt det är att barnen ska

ha en förankring i sitt ursprung och att behärska sitt modersmål när de träffar sina släktingar, men även vikten av att barnen lyckas i den svenska skolan eftersom föräldrarna är medvetna om nackdelarna med att vara invandrare i Sverige.

En gemensam nämnare hon hittat hos de hon intervjuat är att de har en medelklassstillhörighet i sina hemländer, de är välutbildade och har ett medelklassideal med sig.

– Musiken står för bildning och bildningsideal. Det har också att göra med klassperspektiv och ekonomi, i många hemländer är det dyrt att ta lektioner, där får man också en klassrelaterad utslagning. Jag brukar prata om att det handlar om en klassätterresa för barnens del.

KULTURSKOLAN EN MÖTESPLATS

Ylva Hofvander Trulsson anser att kulturskolan har en väldigt viktig uppgift i att försöka nå barn med utländsk bakgrund.

– Det finns en styrka i musiken, musiken är ett ordlöst språk. Även om man inte behärskar svenskan så bra så kan man hävda sig på ett instrument. Det är en enorm styrka, särskilt när man är ung, det skapar självförtroende. I och med att musikundervisningen på många grundskolor bara sträcker sig till 40 minuter i veckan så har kulturskolan en viktig roll att fylla här.

– Jag tror att kulturskolan har potential att bygga broar till många av barnen med utländsk bakgrund, där det finns ett intresse för musik. Kulturskolan kan bli en mötesplats där de får träffa svenska barn och vuxna på ett sätt som de kanske inte gör i sitt bostadsområde och på sin skola.

INVOLVERA FAMILJERNA

Ylva Hofvander Trulsson anser dock att kulturskolan har en begränsning. Det hon upptäckt under sina intervjuer med föräldrarna är att man saknar lärare av utländsk härkomst på kulturskolan. Kulturskolan har också en förvånansvärt nedtonad roll i familjernas liv.

– Föräldrarna har en ganska diffus uppfattning av vad som händer i kulturskolan. Ett sätt som hade gagnat alla barn

Till
KMH:s Pedagogdagar
kommer **Musik är viktigt!**

Bob Brozman
Ellika Frisell
Ambjörn Hugardt
Susanne Jaresand
Johannes Johansson
Agneta Lagercrantz
Ale Möller
K Shivakumar
V Shyamsundar
Gunnar Valkare
m fl föreläsare

30 okt – 1 nov

Kom du också!

Program och anmälan på
www.academus.se
eller 08-16 18 84

och 400 kollegor från hela landet

Det är ingen konst att skriva enkelt!

Använd bara Roine Janssons nya böcker om Konsten att skriva enkelt. Lanseras under KMH:s Pedagogdagar.

ACADEMUS AB
www.academus.se 08-16 18 81

är att ha någon aktivitet där familjen är involverad. Man kan jämföra med en idrottsförening där föräldrarna ofta är betydligt mer engagerade. Det kan säkert skilja sig från kulturskola till kultur-skola men jag tror att det kan vara en fördel om föräldrarna får delta i något, för att knyta kontakter och skapa förtroende.

Hon har också märkt ett starkt "vi-perspektiv" hos de familjer hon intervjuat. Det handlar inte om "jag" och min familj utan om "vi".

- I Sverige har vi ett utpräglat "ja-perspektiv" men i många andra länder är det gruppen som är det viktiga. Kulturskolan kan förlora väldigt många redan där, kan man inte gå dit tillsammans så skickar man heller inte sina barn till kulturskolan.

EN LÅNGSIKTIG FÖRÄNDRING

Ylva Hofvander Trulsson säger att man inte ska generalisera och påstå att alla musik- och kulturskolor har svårt att nå barn med utländsk härkomst. Många mindre kommuner upplever inte det här problemet, det kan vara ett storstadsproblem. Detta ska hon forska vidare kring. Hon fortsätter också sina intervjuer och för att få ett bredare perspektiv ska hon fokusera mer på musikalisk fostran. Familjerna har ofta själva en idé om musikalisk fostran, ett utrymme som kulturskolan inte alltid kan fylla. Hon studerar även institutioner utanför den traditionella kulturskolan för att se hur de jobbar, exempelvis Iransk-Svenska Föreningen i Malmö, som bland annat bedriver musikundervisning.

- Det krävs ett annat tänkande på många kulturskolor om man har som ambition att spegla den etniska mångfalden i dagens samhälle. Men det här är inget man förändrar i en hast, det gäller att jobba långsiktigt. Genom att nå fler barn med utländsk bakgrund kan man också öppna dörrar inåt och förändra livsvärlden för våra svenska barn.

Text: Nils Ägren
Foto: Ove Torstensson

Bagatell 8

Teleskop Dirigent Regal

Flagskeppet bland våra dirigentställen. Här finns allt som en dirigent kan önska sig. Som alla våra "Teleskop" finns inga skruvar - alla inställningar sker sekundsnabbt och kan ändras under pågående spel. En generös hylla med plats för div. tillbehör. De dubbla benen gör "Dir Regal" till det stadigaste av stadiga. En ny finess: Bakom skärmen finns ett extra fack för övriga partiturer och stämmor. Välj till vår "strålände" belysning.

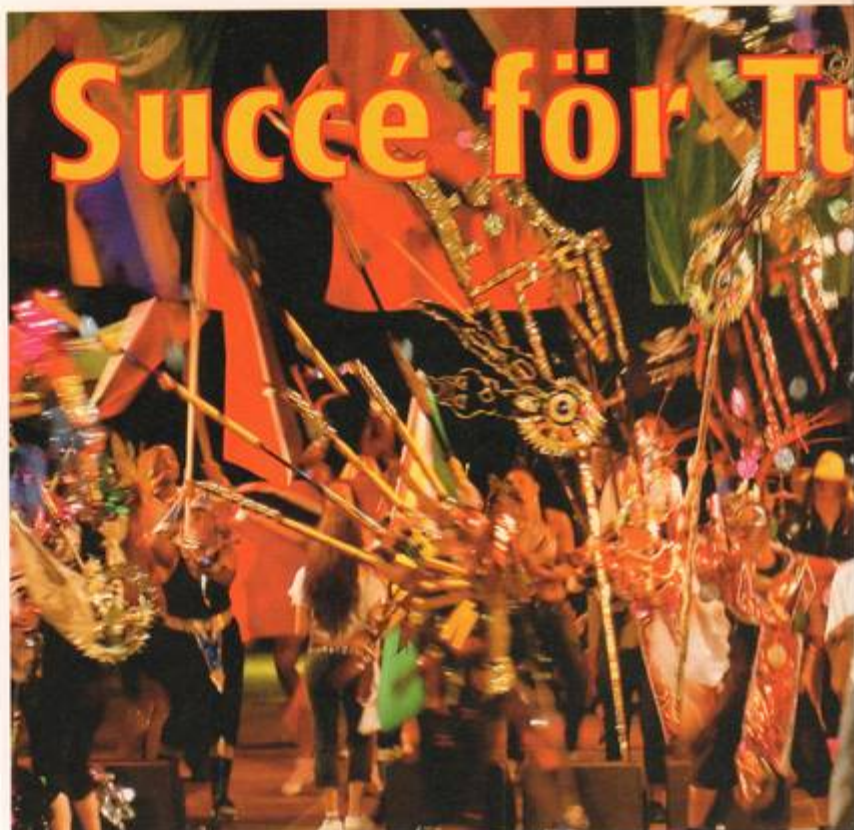
Pris: 2000 kr (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

VIVA! Gustav Adolfs torg förvandlades under Stockholms Kulturfestival till en pulserande tropisk partynatt, en böljande arena för fest och upplevelser, ljud, ljus, rytmer och visuella överraskningar. Foto: Stockholms Stad, Kulturförvaltningen

Stockholms kulturfestival innehöll bland mycket annat en seminarieriekring mångkultur - Tune In - som genomfördes för tredje året i rad. En succé där besökarna bland annat fick uppleva en gratiskonsert med Filharmonikerna i samspel med världsmusiker i Konserthuset stora sal.

Tune In arrangeras av den ideella föreningen Selam, som funnits i tio år. En drivande kraft är Teshome Wondimu. Smockan träffade honom i föreningens lokaler på Dieselvekstadens i Nacka två dagar efter festivalen.

Världsmusiken verkar ha fått stor plats nu. Den får till och med umgås med den "fina" kulturen på Konserthuset. Ändå boppade du nyligen av som mångkulturkonsulent i länet i protest mot att inget händer. Hur går det ibop?

- Ja, det är sant att jag hoppade av i protest. Inte bara mot mångkulturåret, som det stått i en del tidningar, utan mer mot hur hela frågan kring mångkultur hanteras. Jag tyckte att jag höll på att bli ett alibi för andras dåliga samvete. Jag kände också att jag vill göra, inte bara prata om mångkultur. Jag tog fram siffror som visar hur kulturinstitutionerna inte har några, eller väldigt få, anställda med invandrarbakgrund. Men ingen tar siffrorna riktigt på allvar. Jag fick ingen feedback på undersökningarna.

- Många av de som sitter på makten ser inte problemen. De har inte upplevt utanförskap själva så de förstår inte att andra kan göra det. Det händer inget. Det är också svårt att kritisera institutioner. Ingen skäller tillbaka. Alla blir bara

sura. Till slut kändes det mer meningsfullt att fortsätta arbeta med Selam. Då gör vi något åt orättvisorna istället. Utan etiketter. När 5 000 besökare kom och lyssnade på Hötorget under festivalen var det ingen som pratade om att det var ett mångkulturprogram. Det var ett kulturprogram av hög klass. Ett bland alla andra.

- Jag tror det är viktigt att stödja alla som vill göra något utanför institutionerna. En del invandrarföreningar vill hålla sig för sig själva - så kan det vara för svenskar som åker utomlands och jobbar också. De vill träffa varandra och kunna skämta på sitt eget språk. Andra föreningar vill jobba för en förändring. Det är dessa som skall få stöd. All offentlig finansierad kultur måste vara öppen för alla. Det skall vara kravet för att få stöd.

Är musik- och kulturskolan öppen för alla?

- Jo, jag tycker den är öppen för alla. Men mycket kan göras för att göra den mer attraktiv för fler. Jag tror att det bä-

Afrikansk Rebellreggae under Tune In på Hötorget. Tiken Jab Fakoly, Elfenbenskusten, är med sin blandning av smittande reggaebeats och hårla politiska texter en ambassadör för en bel generation av fans i Afrika och Europa. Foto: Stockholms Stad, Kulturförvaltningen

äldrarna påverkar naturligtvis barnen mycket. Det kommer en broschyr i brevlådan som de kastar i papperskorgen utan att egentligen fundera på vilka möjligheter deras barn missar. Invandrarna kommer heller inte springande för att man tar in ett visst nytt invandrarinstrument. Alla invandrarbarn vill inte spela sitt hemlands musik. De är födda här och vill spela samma musik som alla andra. Många andra barn vill däremot testa att spela djembe eller något annat ovanligare instrument.

"Uppdraget som musik- och kulturskolan har är att väcka intresse" säger Tesbome Wondimu, drivande kraft i föreningen Se-lam, som arrangerade Tune In under Stockholms Kulturfestival. Foto: Håkan Sandb.

- Någon gång kommer det att höjas röster från dom som inte är med idag. Det kan inte bara vara barn till den intellektuella medelklassen som ensamma skall utnyttja denna resurs. Det kommer inte folk att acceptera. Uppdraget som musik- och kulturskolan har är att väcka intresse. Ni måste tänka brett och långsiktigt, ni måste vara nyfikna och inte bara göra samma saker hela tiden. Samhället förändras och det kommer nya människor med andra önskemål. Ni måste både kunna bevara och förnya samtidigt. Kulturskolan har massor med möjligheter!

Håkan Sandb

de handlar om att komma ut med information, muntlig information till barnen i skolan och till föräldrarna på föräldramöten. Det handlar också om att hitta nya former, ta in annan kultur, andra instrument, lärare med annan kulturbakgrund.

- Musikhögskolan i Stockholm har öppnat sig för andra musiker men det behövs också fler pedagoger med annan kulturbakgrund. I Södertälje arbetade en förening med assyrisk/syriansk musik i samarbete med kulturskolan. Sedan tog projektpengarna slut och föreningens medlemmar var väldigt besvikna. Bara en mindre del av undervisningen blev kvar. Det behöver inte vara dåligt att en förening tar hand om undervisningen men kulturskolan måste hålla aktiv kontakt, ta ansvar, följa upp, se till att de får

fortbildning med mera.

- Jag tycker det verkar som det är svårt att testa nya strukturer. Nu skall allt pressas in i den gamla strukturen, vare sig den passar eller ej. Kulturskolan måste ständigt förändras - titta på näringslivet, dom kan förändra snabbt när det behövs. Vi måste hela tiden fråga oss vilket utbud som kan förnyas, analysera behovet av den, ställa frågor.

Musik- och kulturskolan når inte alla invandrargrupper. Det har visat sig i flera undersökningar. Jag tror dock att orsakerna till att det är så få elever med invandrarbakgrund inom musik- och kulturskolorna handlar mer om klassfrågor än etnicitet. Håller du med om det?

- Absolut. Många invandrargrupper har ingen tradition med kulturskolor. För-

nilton.se

Stands for Music

031-795 01 50
www.nilton.se
Ring!

Not-, Mic-, Instrument-,
Ljud & Ljus-Stativ

Utökad
sortiment

Kulturutövande barn på Junibacken i Stockholm. Foto: Håkan Nordström

Barnkulturåret blir Ungkultur 07

Regeringen har som bekant beslutat att barnkulturen ska vara det kulturella temat under 2007. Men för att understryka att satsningen också rör ungdomar har man beslutat att året ska gå under namnet Ungkultur 07. Målgruppen är barn och ungdomar till och med gymnasiet.

Den 1 juni beslutade regeringen att Kulturrådet får i uppdrag att samordna insatserna under Ungkultur 07. Kulturrådet ska främja nätverk på barnkulturområdet, föra dialog med de aktörer som medverkar och sprida kunskaper och erfarenheter som kan stärka barnkulturen.

I uppdraget lyfts särskilt Sveriges kommuner och landsting, Ungdomsstyrelsen, Barnombudsmanen och Myndigheten för skolutveckling fram. Barn

och ungdomars kunskaper och erfarenheter ska tas till vara i arbetet.

Kulturrådet får också i uppdrag att skapa en webbplats för att sprida information om Ungkultur 07 och om barn- och ungdomskulturförfrågor generellt.

De medverkande svarar för sina insatser, men det kommer också att finnas medel att söka i Allmänna arvsfonden. Arvsfondens satsning på projekt som utvecklar barns och ungas kulturengagemang och eget skapande pågår till våren 2008. Sammanlagt finns 20 miljoner kronor att söka för insatser under 2007.

Regeringen formulerar följande mål för de medverkande i Ungkultur 07:

- att synliggöra barn- och ungdomskultur och värdet av detta,
- att öka alla barns och ungdomars tillgång till kultur,
- att förstärka och sprida föredömliga arbetsformer,
- att prioritera barns och ungdomars eget skapande,
- att främja nätverkande för en bättre resursanvändning,
- att stärka barns och ungas inflytande och delaktighet i kulturlivet,
- att sprida svensk barn- och ungdomskultur internationellt och främja kulturutbyte med omvärlden.

Nils Ågren

Vad vill partierna med Ungkultur 07?

Så här i slutspurtens på valrörelsen passade Smockan på att pejla läget hos riksdagspartierna hur de ser på barn- och ungdomskulturen och Ungkultur 07.

Vi ställde frågan: Vad vill ert parti göra för barn- och ungdomskulturen under ungdokulturrådet 2007?

Här är svaren.

Just nu pågår en översyn av stödet till ungdomsorganisationerna. Det viktigaste för oss är att stödet till ungdomsorganisationerna går till ungdomarna själva. 2007 och framåt vill vi sätta ett starkt kulturpolitiskt fokus på barn och unga. Vi vill skapa en katalysator för att långsiktigt öka alla ungas tillgång till kultur av hög kvalitet i hela landet och till eget skapande.

Vi vill se initiativ där barnens egna idéer får dominera, men där vuxna och professionella kulturinstitutioner kan skapa bryggor in till kulturlivet och hjälpa till med kunskap och resurser så att våra unga medborgares fantasi och tankar blir verklighet.

En stor del av det kulturutbud som idag står unga till buds har utformats av vuxna och sammanfaller inte med vad unga faktiskt är intresserade av. Under 2007 vill vi också intensifiera det internationella arbetet. Vi ska fortsätta att smitta världen med god barnkultur.

CENTERPARTIET

Tillsammans med de andra partierna i Allians för Sverige vill vi satsa på ett program för kultur i skolan som innebär att enskilda skolor i hela landet skall kunna söka bidrag till kulturell verksamhet, som teater- och dansföreställningar. Alliansen vill även arbeta för att alla skolor ska ha ett fungerande skolbibliotek.

Vi vill fortsätta satsningen på ungdomskultur och vi anslår ytterligare 120 miljo-

Bagatell 6

2 000:-
(exkl moms)

PIANO-GASPALLEN standard

Sluta skriva!

Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits.

Nyhet: GASPALLEN ERGO 2500- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

ner kronor per år till Statens kulturråd i syfte att de ökade resurserna ska gå till unga människors kultur. Det extra anslag som vi tillför Statens kulturråd ska gå till ungdomars kulturverksamhet som ska ske på ungdomars egna villkor och oberoende av vuxnas idéer och ambitioner. Ungdomarna ska ges ökad makt att själva bestämma över, och skapa, sin kultur. Det ökade anslaget kallar vi för KUL-miljoner, vilket står för "kultur till unga i hela landet - av unga, med unga, för unga".

Den fria scenkonsten är mycket viktig för svenskt kulturliv. I dag får denna verksamhet ganska lite pengar i förhållande till sin betydelse. Utan de fria teatergrupperna skulle antalet scenföreställningar per år minska med närmare en tredjedel; för barn och ungdom med ungefär hälften. Vi vill därför ge mer pengar till de fria teatergrupperna.

Kristdemokraterna

Vi vill ha betydligt mer resurser till barnkultur än idag. Även om vi generellt är emot riktade stöd är barnkulturen så viktig att vi har anslagit 130 kronor extra per barn och år, utöver regeringen, i en särskild satsning direkt för att stärka förskolebarns och grundskoleelevers tillgång till professionell kulturell verksamhet.

Även amatörkulturen får ökat stöd, vilket kommer barnen till del. Fria teater- och dansgrupper, länsteatrarna och länsmusikerna har en mycket viktig roll för barnkultur. Sammantaget har vi anslagit 76 miljoner kronor utöver regeringen till dessa lokala och regionala verksamheter.

Det är viktigt att stödet till barnkulturen är långsiktigt, inte bara projekt. Ungkultur 07 är en sådan engångsföreteelse som är bra men tidsbegränsad. Det gäller att finna samverkansformer mellan kulturen och förskolan och skolan så att kultur blir en naturlig del i barnomsorg och skola och att barn, tillsammans med kulturutövare, får utlopp för sin kreativitet.

Vi är naturligtvis positiva till att 2007 utpekats till Ungkulturår men då det är okänt för oss vilka särskilda satsningar som planeras för detta temaår kan vi inte vara specifika på den punkten. Vår linje är att det varje år ska finnas utrymme för mer kultur i olika former med och för unga.

nya moderaterna

Vi föreslår en kultursatsning på landets grundskolor i form av ett statligt stöd, som skolor runt om i landet får söka, till

olika kulturella aktiviteter för skolbarn. Denna kulturella skolsatsning syftar till att grundskoleelever - med god pedagogik - skall få ta del av professionell kultur i form av teater, dans, konst, museiverksamhet etc.

Satsningen, som är permanent, skall göra kulturen till en naturlig och viktig del i barns vardag. Vi har i budgeten satt av 170 miljoner kronor för denna kulturella satsning.

När det gäller skolbiblioteken har vi i Alliansen konstaterat att bara var tredje grundskola har bibliotek eller bokrum med särskild personal under högst fem veckotimmar. Det är för lite och vi skulle gärna se en satsning på skolbiblioteken.

Vi föreslår vidare att museipedagogiken förstärks på landets läns museer, vilket är riktat speciellt till barn och ungdomar för att öka deras intresse och nyfikenhet för sin hemtrakt och sitt kulturarv. Vårt ökade stöd till de fria dans- och teatergrupperna ger dessa än större möjligheter att föra ut dans och teater till fler av våra barn och ungdomar landet runt.

Vi vill avslutningsvis understryka att det är väsentligt att uppmärksamma alla de oavlönade ideella krafterna som gör att landets kultur kan blomstra.

Folkpartiet

Folkpartiet har inget särskilt program för Ungkulturåret 2007 men ett omfattande program för barn- och ungdomskulturen. De viktigaste inslagen i detta program är följande:

Vi vill införa en läsa-skriva-räkna-garanti i grundskolan så att alla barn tidigt lär sig läsa och får uppleva spänningen och glädjen med att kunna läsa böcker.

Vi vill satsa mer pengar på biblioteken än regeringen så att de kan ordna bokprat och sagostunder för barn samt köpa in barn- och ungdomslitteratur.

Vi anser att de kommunala musik- och kulturskolornas verksamhet bör stödjas och stimuleras.

Vi vill tillsammans med övriga borgerliga partier ge ett statligt stöd till skolor för kulturella aktiviteter för barn.

miljöpartiet de gröna

Miljöpartiet vill ha en långsiktig satsning på barn- och ungdomskultur, inte bara för 2007. Vi har inför nästa mandatperiod föreslagit en ökning av statens kulturstöd på en miljard årligen, med ett tydligt fokus på just barn och ungdomar.

Vi vill öka tillgängligheten till olika former av kulturyttringar. Fler föreställningar att titta på, fler möjligheter att själv delta i aktivt skapande, större kontakter mellan dels skolan och dels kul-

turens institutioner och professionella kulturarbetare, likväl som andra av kulturens organisationer.

Kultur verkar som smörjmedel för så viktiga saker i vårt samhälle som demokrati, tolerans och integration. Allt för många barn och unga har inte tillräcklig tillgång till de mötesplatser som kulturen tillhandahåller.

De kommunala musik- och kulturskolorna är viktiga i sammanhanget, och vi ser med oro på att det fortfarande finns kommuner där den typen av verksamhet inte finns, och det faktum att höga avgifter i vissa kommuner verkar negativt på alla möjligheter att delta. Så en handlingsplan för detta är en av de saker vi kommer att jobba för under Ungkulturåret 2007.

Vi vill också stötta amatörkulturen, där många unga återfinns i verksamheten.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet har inte lagt upp något särskilt program för ungukulturåret 2007. Vi har däremot löpande satt upp frågor om barn- och ungdomskultur högt på vår prioriteringslista.

Vi vill ha ett "handslag för barnkulturen", dvs. att 300 miljoner kronor per år 2007-2010 avsätts i statsbudgeten för satsningar på barnkultur; att det tillsätts en barnkulturdelegation och att kommunerna förpliktas att redovisa hur de tar sitt ansvar för att tillgodose alla barns och ungas rätt till kulturupplevelser och deltagande i kulturlivet.

Åtgärder vi vill jobba vidare på att genomföra är: att kulturskolan skrivs in i skollagen och görs avgiftsfri - även förskolorna ska ha tillgång till kulturskolan; att lagen om skolbibliotek skrivs in i skollagen och även omfattar förskolorna.

Vi vill vidare att fortbildningar ordnas för pedagoger och skolledare, för bibliotekarier och för personal vid barnavårdscentraler för att alla barns och ungas rätt till kulturupplevelser och eget skapande ska kunna tillgodoses.

Vi vill också att alla elever får uppleva minst en teater- och en dansföreställning per läsår, samt att positiva kulturprojekt för och med barn och unga dokumenteras och permanentas och att dessa exempel sprids till alla kommuner.

Sammanställt av Nils Ågren

Dans i skolan – för alla

När jag går genom dörren till Kulturrådet i Stockholm för att träffa riksdanskonsulenten Cecilia Björklund Dahlgren möts jag av en löpsedel från Svenska Dagbladet: "DANS PÅ SCHEMAT – alla skolungdomar skall få chansen". Det måste ju vara Cecilia som stolt satt upp den, tänker jag.

– Visst är det så, svarar Cecilia, när hon dyker upp.

Cecilia har varit framgångsrik med att föra fram budskapet att nu skall vi satsa på dansen. Det nationella utvecklingsprogrammet för Dans i skolan, som presenterades i förra Smockan, är till stor del hennes skapelse.

Nu ville jag veta mer om vilken strategi som ligger bakom uppdraget.

Dans på schemat – som det står på löpsedeln – ett nytt obligatoriskt ämne? Vad är målet?

– Dans finns redan som ett ämne i vissa kommuner, men det nationella uppdraget går ut på att ta ansvar för kunskapsområdet dans, säger Cecilia. Det nationella uppdraget definierar Dans i skolan som ett uppdrag som vilar på tre ben: utbildning, kulturpolitik och folkhälsa. Kulturrådet ansvarar för kulturpolitik. Myndigheten för skolutveckling för utbildningen och Nationellt centrum för främjande av fysisk aktivitet hos barn och ungdom för folkhälsan.

– Vi bildar tillsammans med Elevorganisationen projektet Dans i skolan. Vi kan undervisa i dans som ett eget ämne och vi kan använda dansen som ett redskap för övrigt lärande. Med den syn på kunskap och ämnen i skolan som nu alltmer får fäste är det dansen som en integrerad del av hela skolans uppdrag som känns mest angeläget. Jag var i går i Värmland där de arbetade med dans, idrott och musik tillsammans. Det var spännande!

Vem skall undervisa i dans i skolorna? Idag är det ju idrottslärarna som har det uppdraget.

– På en skola kan en danslärare/danspedagog arbeta med dans för dansen eget värde, svarar Cecilia. Där kan samtidigt en klasslärare arbeta med dans som ett sätt att få historiekunskap genom kroppen. Vi behöver både ett- och tvåämneslärare i dans och möjlighet till fortbildning i dans för alla lärare.

– Alla lärare kan inte undervisa i dans men alla lärare bör känna till något om dans, tycker jag, fortsätter Cecilia. Idag saknas också ett stort antal danslärare. Av danshögskolans cirka 18 pedagoger som examineras varje år kanske hälften vill arbeta i skolan. Från Piteås nya danslärarutbildning kommer cirka 15 lärare ut per år. Även bland dem kan det finnas en del som hellre vill vara dansare än danslärare.

– Vi måste få fram fler utbildningar av danslärare. Vi måste också höja statusen på danslärarjobbet! Vi måste se det som att det går att vara dansare i en fas i livet och lärare en annan. Det måste bli häftigt att vara lärare! ...annars kan vi lägga ner, konstaterar Cecilia.

– Om vi skall utbilda fler danslärare måste det också finnas "partnerskolor". I Norrland tröttande några kommuner, Skellefteå, Piteå och Luleå, på att aldrig få tag i danslärare. Därför stödjer de danslärarutbildningen i Piteå både ekonomiskt och framförallt genom att se till att alla elever på den får bra praktik i deras kommuner.

FYSISKT KRÄVANDE YRKE

Jag kan inte låta bli att komma in på frågan som många chefer och danspedagoger på kulturskolorna ställer sig: hur länge kan man hålla som danslärare? Yrket kräver ju mycket fysiskt. Kan man vara danslärare när man är 64 år?

– Man kan ju också vända på det. Danskonstnärer blir väldigt gamla. En kombination av kropp, själ och intellekt ger skaparkraft. Det kan inte bara vara kropp när man blir gammal. Sedan måste kulturskolorna klara av att anpassa sig till det – det konstnärliga och pedagogiska måste gå hand i hand. Vi måste skräddarsy lösningar för varje person. Det går inte att sätta upp en precis ålder när danslärare måste sluta med ett visst moment. Vi kan jobba som 80+ om vi kan ta vara på det artistiska och få vara kvar i kreativa sammanhang. Sedan är

Höj statusen på danslärarjobbet, anser riksdanskonsulenten Cecilia Björklund Dahlgren.

det ju en annan sak att det är krävande att jobba 100 procent som danslärare på en grundskola. Jag tror att kombinationstjänster mellan grundskola och kulturskola är en bra väg att gå.

Ok, vi vet vad vi vill. Både du och jag önskar mer dans både inom barn- och ungdomsskolan och kulturskolan. Men hur kommer vi dit? Önska räcker ju inte.

– Jag tror att en viktig del är att lära alla danslärare att argumentera för sin "vara". Det måste vara en viktig del av danslärarutbildningen att träna alla på att själva argumentera för dans i skolorna.

Det kanske vi bör träna även alla kulturskolans chefer på?

– Visst! Vi kanske skall ordna sådana kurser tillsammans med SMoK? Nästa steg i vårt nationella projekt är att göra en kartläggning över dans för barn i landet. Där behöver vi nog också hjälp av SMoK.

Vi får försöka ordna det på något sätt, svarar jag. Bjuder du upp så dansar vi så gott vi kan. Och tack för kaffet, säger jag innan jag lämnar Kulturrådets lugna bakgård på Skeppsholmen för kanske sista gången. Snart flyttar nämligen Kulturrådet till Filmhuset på Gärdet i Stockholm.

Följ det nationella dansuppdraget på www.dansiskolan.se.

Text och foto: Håkan Sandh

Bagatell 5

Akustikskärmar

Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglas-system.

- Akustikskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustikskärm på notställsfoot 1080 kr (exkl. moms)

www.bagatell.se - 013-527 50

Svanholm Singers från Lund under ledning av Sofia Söderberg Eberhard.
Foto: Zen Sato.

Stor internationell körfestival i Lund

Lund siktar på att bli Europas kulturhuvudstad 2014 och som ett led i det arbetet arrangeras Lund International Choral Festival för första gången i början av oktober.

Under en vecka blir det bland annat ett internationellt utbyte för barn- och ungdomskörer, ett konsertprogram med över 30 körer från hela världen samt en masterclass med ledare från den internationella världseliten.

I Lund lovar man musikupplevelser för alla smaker med allt från färgsprakande galakvällar till minimalistiska midnattskonsert mellan 1-8 oktober. Den nya festivalen Lund International Choral Festival lockar deltagare från hela världen och tanken är att festivalen ska återkomma vartannat år.

Den internationellt uppmärksammade

lundakören Svanholm Singers kommer under festivalen att ägna en hel konsert åt den kultförklarade estniska tonsättaren Veljo Tormis. Tormis är inspirerad av havet han vuxit upp vid och hans verk har beskrivits som suggestiva symfonier för röster.

Med tiden har han utvecklat ett mästertskap i monumental körkomposition, inspirerad av bland andra Carl Orff. Veljo Tormis kommer också att medverka själv i konserten med percussionistiska inslag samt bidra med specialarrangemang.

Den här körveckan i Lund genomförs också för första gången Eric Ericson International Master Class on Choral and Orchestral Conducting. Dirigenter från hela världen har bjudits in och tio av världens lovande talanger inom konstfacken kör- och orkesterdirigering kommer att musikaliskt kunna förkovra sig tillsammans med några av världens främsta ensembler och ledare inom körvärlden.

Den tredelade masterclassen har ambitionen att fånga upp bredden av tekniker och genrer men det finns även ett uttalat mål att sammanlänka kören och orkestern – två instrumentgrupper som alltför sällan möts på utbildningsnivå.

Under festivalen ges även stort utrymme för barn och ungdomar. I projektet Songbridge, som skapades 1999 av den finske musikprofessorn Erkki Pohjola, sker ett internationellt kulturellt utbyte mellan barn- och ungdomskörer och nutida tonsättare.

Det går ut på att tre körer från olika delar av världen träffas under en vecka och repeterar och lever tillsammans. Varje kör har med sig ett nykomponerat verk av en tonsättare från hemlandet. Tonsättaren är även närvarande under Songbridge-projektets genomförande.

Hela projektet avslutas med en offentlig konsert där de tre olika körverken uruppförs. I Lund deltar tre barn- och ungdomskörer från Sverige, Ryssland och Israel.

Det blir också premiär för barnkörgalan Sjung Gung. Körer från kulturskolor och musikklasser i Skåne går ihop till en sjungande gungande storkör och ger en konsert på Victoriastadion i Lund, tillsammans med a capella-grupperna Vocal Six och The Real Group samt stjärnan Amy Diamond.

Under veckan arrangeras dessutom Europa Cantat General Assembly som samlar besökare från i stort sett alla europeiska länder. Konstnärlig ledare för hela körfestivalen är kördirigent Fred Sjöberg, kanske mest känd som ledare för projektet "Toner för Miljoner".

Nils Ågren

Moran Choir från Israel deltar i Songbridge-projektet tillsammans med körer från Sverige och Ryssland.

Bagatell 2

Köp 6 betala för 5

TELESKOPET

Världsledande – med bl.a. 85 % av den amerikanska marknaden och 75 % av den franska. Inga skruvar - bara att dra upp och ner.

Snygg design som passar i alla miljöer. Finns i 5 olika modeller från 495 kr (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Musik från datorspel i symfonitappning. Konserthuset i Stockholm var fylld av ungdomar som stortrivdes med Kungliga Filharmonikerna, under ledning av Arnie Roth. Foto: Jan-Olav Weidin/Stockholms Konserthus.

Dataspelsmusik med Filharmonikerna

Musikkskúlabráttur Føroya søger lærere Skoleåret 2006/2007

- Klassisk sang
- Rytmsk sang
- Klassisk klaver
- Rytmsk klaver
- Kontrabas
- Harmonika/Accordeon
- Lærer med rytmsk musiklæreruddannelse
- Klassisk Percussion til Tórshavn og Vágoy
- Lærere med almene musikpædagogiske uddannelser til Sandoy og Suduroy

Vi ansætter musiklærere over hele Færøerne.

Afsluttet eksamen fra musikkonservatorium eller tilsvarende musikuddannelse kræves.

Løn og ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem Føroya Musikklerarafelag og Føggjarmálaráttid (Færøernes Finansministerium og Den færøske Musiklærerforening).

Ansøgningsfrist: den 18. september 2006. Børneattest indhentes i forbindelse med ansættelse.

Henvendelse til lederen Martin Mouritsen for nærmere oplysninger om timetal og undervisningssteder.

Ansøgning med relevante eksamenspapirer, cv og eventuelle referencer stiles til:

Musikkskúlabráttur Føroya
Hoyvíksvegur 72
FO 100 Tórshavn
Faroe Islands

martin@mmr.fo
tlf +298 31 64 62, mob +298 216462
fax +298 316991
www.musikkskulin.fo

Aldrig tidligere kan snittåldern ha varit så låg under en konsert med Kungliga Filharmonikerna som när "Play! – a video game symphony" gästade Konserthuset i Stockholm i juni.

Vilken succé det dessutom blev.

Redan några minuter innan konserten startade utbröt ett stort jubel när dataspelsmusikens guru, japanen Nobuo Uematsu, kom in och tog plats bland publiken. Han möttes av stående ovationer från en mycket entusiastisk och förvåntansfull ung publik.

Ingen blev heller besviken. Vi fick höra musik ur bland annat Super Mario, Final Fantasy, Kingdom Hearts, Halo och Battlefield, där musiken komponerats av svenskarerna Joel Eriksson, David Tallroth, Fredrik Englund, Jonas Östholm och Bence Pajor. Samtidigt visades spelsekvenser på storbildsskärmar ovanför orkestern.

Filharmonikerna leddes av den amerikanske dirigenten Arnie Roth, som tyckte stortrivs med den här typen av musik. När han mot slutet av konserten utbrister "It's Zelda time!" kokar Konserthuset, som på värsta rockkonserten.

En stor kör från Kungsholmens gymnasium förgyllde konserten, liksom gästlagverkaren Ronny Barrak, som trollband publiken med enbart en keramikkruka.

Data- och TV-spelsmusiken kan

ibland tyckas simpel, men i symfonitappning blir den mäktig. Man får en klar koppling till filmmusik, och ibland tangerar den jazzen. En av många unga som njöt i Konserthuset var Paul Bergman, skåning som sedan några år bor i Stockholm.

– Det här är helt underbart, lika bra som Tjajkovskij. Jag har spelat TV-spel sedan jag var fem år och det här är extremt bra. TV-spelsmusiken är enormt bra musik och det är roligt om den går att få ut till en bred publik.

– Jag skriver själv en del musik och en dröm är att komponera till datorspel. Det mesta som spelas av orkestrar är gammal musik – det här är ny musik. Titta bara, vi ser en helt ny generation som för första gången satt sin fot i ett konsert-hus, säger Paul Bergman.

Som avslutning fick publiken höra helt nyskriven musik från ett spel som ännu inte nått handeln. Filharmonikerna visade med konserten att man är alert och vill testa nya grepp – och det här var ett alldeles lysande sätt att nå ut till en ny publik.

Nils Ågren

Per Thornberg föreläser i New York

Jazzmusikern, improvisationspedagogen och läroboksförfattaren Per Thornberg från Halmstad är inbjuden som föreläsare på ett stort internationellt konvent i New York nästa år. Konferensen arrangeras av LAJE (International association for jazz education), en förening med omkring 9 000 jazzmusiker, jazzpedagoger etc. från drygt 40 länder. Varje år anordnas en konferens i USA som alternerar mellan de största städerna.

– Jag ansökte om att få hålla en egen clinic på nästa konvent som äger rum 10-13 januari 2007. I somras fick jag besked om att jag är godkänd, utvald och inbjuden som föreläsare, berättar Per Thornberg.

Tidigare har det uteslutande handlat om amerikanska föreläsare, ofta välrenommerade och kända profiler. Men nu börjar de alltså släppa in européer också.

– Efter att ha verkat som improvisationspedagog i Sverige under 25 års tid är detta höjdpunkten på karriären. Att som svensk jazzmusiker få åka till jazzens hemland och föreläsa om improvisation.

Text: Nils Ågren
Foto: Magnus Helgesson

Musikutbildningar siktat mot framtiden

Ljudkonst blir försöksverksamhet bland musikerutbildningarna på Högskolan för scen och musik vid Göteborgs universitet. Dessutom införs den så kallade Bologna-modellen med tre års grundutbildning och två påbyggnadsår från och med 2007.

Under våren pågick ett intensivt arbete med förnyelse av innehåll, organisation och ekonomi vid musikområdet på Göteborgs universitet. Målet har varit att säkerställa kvaliteten i utbildningarna genom att omfördela resurser och prioritera vissa områden, till exempel instrumentalundervisningen.

Två stora nyheter är att ljudkonst blir försöksverksamhet bland musikerutbildningarna och att Bologna-modellen införs. Andra större förändringar är att kyrkomusikerutbildningen görs om till en församlingsmusikerutbildning med mindre kristet konfessionella inslag och att kammarmusiken betonas på grundnivå för musikerstudenterna med klassisk inriktning.

På den avancerade nivån med samma inriktning betonas det symfoniska orkesterspelet i SNOA (Swedish National Orchestra Academy) och det framgångsrika samarbetet med Göteborgs Symfoniker fortsätter. Dessutom föreslås nya lärarinriktningar: musik-rytmik-dans-drama inom förskolan samt scenisk framställning för den kommunala kulturskolan.

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50. – fax: 013-527 52

HÄR KOMMER DITT HYRINSTRUMENT!

- 195 kr/mån
 - Altsax
 - Tenorsax
 - Althorn
 - Baryton
- 95 kr/mån
 - Flöjt
 - Klarinett
 - Trumpet
 - Trombon
- Garanti-försäkring ingår!
- Reparationsverkstad som alltid ställer upp
- Upp till 12 månaders hyra tillgodo vid köp!

NYKÖPINGS BLÅS
TONWERKSTAN AB
MÄNNISKOR OCH MUSIK TILLSAMMANS

0155 - 21 97 77
info@nykopingsblas.se
www.nykopingsblas.se

Några av stipendiaterna på SKAP:s vårfest. Samtliga stipendiater mottog vardera 30 000 kronor.
Foto: Anette Lindfors

Stipendieregn på SKAP:s vårfest

Tommy Körberg tilldelades årets Thore Ehrling-stipendium när föreningen Svenska Kompositörer Av Populärmusik, SKAP, arrangerade sin årliga stipendieutdelning. Mängder av andra artister och personer inom musiklivet premierades också under festligheterna på Grand Hôtel Vinterträdgården i Stockholm.

SKAP-stipendier tilldelas upphovsmän för synnerligen förtjänstfull verksamhet som kompositörer och textförfattare. Årets SKAP-stipendiater blev Marit Bergman, Ane Brun, Lasse Dahlberg, Lisen Elwin, Peter R Ericson, Adam Forkelid, Bo Hansson, Håkan Hellström, Henrik Jonback, Christian Karlsson, Pontus Winnberg, Lars-Åke Lundberg, Maria Llerena, Anna Stadling, Mats Öberg och Thomas Öberg.

Dessutom tilldelades Per Gessle stipendium från Stiftelsen Fred Winters minnesfond, John Ulf Anderson och

Håkan Steijen fick stipendium från Stiftelsen Einar Westlings stipendiefond, Peps Persson från Stiftelsen Sven Padocks minnesfond samt Visklubb '67 i Säfte från Stiftelsen SKAPs stipendiefond till Evert Taubes minne.

HEDERSPRIS TILL NORRBOTTEN

SKAP:s hederspris tilldelades Mirka Siwek, chef och producent för Norrbotten Big Band. SKAP:s styrelseledamot Örjan Fahlström presenterade Mirka Siwek på detta sätt:

"Hon kommer från Polen, denna kulturpersonlighet, från den vackra staden Poznań, om ni inte redan visste det. Hon studerade konst och kultur på högsta nivå och arbetade med allt från musik till scenisk ridå. Under åttiotalets senare del kom hon så till Luleå.

Det här med Länsmusiken, det verkar vara en kul idé, tänkte hon, och kom snabbt igång med kulturell produktion främst med Norrbottensmusiken som sin institution. Bra konst får gärna kosta - fy fan, så denna, trots allt, så ekonomiskt mycket medvetna dam.

Hon förhandlade med bångstyriga kompositörer från alla möjliga håll som skrev musik för Norrbotten Big Band, främst med jazzigt innehåll. Resultatet av hennes strävan blev många och ovanliga produktioner, på scen, på CD och i media, oftast med resultatet - Stora ovationer.

Arbetet gav genklang i Sverige och i övriga världen, och har definitivt bidragit till utvecklingen av den svenska jazzens estetiska värden. För kompositörer och arrangörer

har hon skapat ovärderliga förutsättningar som definitivt lett till framgångar och kulturella förbättringar.

Mirka Siwek, du kämpar hårt för kompositörens och musikerns möjlighet till kreativitet, samtidigt

är du en varm människa med konstnärlig styrka och hög integritet."

Nils Ågren

Mirka Siwek, chef och producent för Norrbotten Big Band, tilldelades SKAP:s hederspris. Foto: Atelje Grodan, Luleå.

Bagatell 9

"Stage"

Orkester/ körpodier

Flexibelt lättvikts podie-system i alu-minium för scenbyggeri med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabb-koppling.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Kulturmytt innehåller den här gången utslutande tips på föreställningar från Rikskonserter och Riksteatern. För information om spelplatser och datum hänvisar vi till www.rikskonserter.se och www.riksteatern.se

Foto: Peter Ahlborn

Skotska tjejer på turné

Anna Massie från Lochinver i Skottland fick 2003 utmärkelsen "BBC Radio Scotland Young Traditional Musician of the Year". Hon spelar gitarr och fiol men även mandolin och tenorbanjo. Härnäst gjorde hon succé under sin första Sverigeturné – nu är hon tillbaka igen med en turné i Västernorrland samt spelningar i Stockholm och Södertälje. Tillsammans med Jenn Butterworth och Mairead Green, gitarr, dragspel och säckpipa, två andra likaledes unga tjejer presenterar hon friskt sprudlande och fartfylld folkmusik från de skotska högländerna.

Foto: Anna Huerta

Barnvagnskabaré

Det finns många aktiviteter där bebisarna står i fokus; babysång, babyrytmik, babysim etc. Men hur blir man stimulerad som vuxen? Barnvagnskabaré låter dig som nybliven förälder gå på teater utan att behöva skaffa barnvagn, bebiserna får helt enkelt följa med. Barnvagnskabaré är en humorfylld föreställning som består av sketcher, scener, monologer och sånger. Skrik, amning och blöjbyten under föreställning är säkert tillåtet och det kommer att finnas både mikro och blöjbytarstationer på plats. Föreställningen passar för föräldrar med barn upp till ett år och har premiär i Haparanda 22/9, sedan arbetar man sig ned genom landet till Lund i november.

Gränslös storbandsjazz

Organisationen Jeunesses Musicales Kroatien driver sedan ett antal år ett ungt storband som under ledning av den österrikiske saxofonisten Sigi Feigl blommat ut i energi, entusiasm och spelglädje. Nu kommer detta högkvalitativa band – med medlemmar från hela sydöstra Europa – till Sverige för en konsertturné på skolor och offentliga scener.

Solist är Jonas Knutsson, svensk saxofonist i världsklass, som gjort sig ett namn som kompositör, arrangör och musiker både inom jazz och världsmusik. Han inleder samarbetet med en konsert i Zagreb innan han och storbandet genomför sin veckolånga Sverigeturné. Turnén ingår i Rikskonserter utbytesprojekt "Musical links 2005-2007"

Foto: Rikskonserter

Ny musik från sydöstra Europa

Cantus Ansambel är 14 musiker från Zagreb som spelar nutida konstmusik från Kroatien och grannländerna i sydöstra Europa. 22 september till 1 oktober turnerar ensemblen i Sverige inom ramen för Rikskonserter utbytesprojekt "Musical links 2005-2007" med Bosnien och Hercegovina, Kroatien, Makedonien, Serbien, Montenegro samt Slovenien. Cantus har framträtt vid evenemang för nutida musik i bland annat Mexico City, Milano, Berlin och Wien. Cantus har också samarbetat intensivt med motsvarande ensemble i andra länder och hållit workshops kring tolkning av sentida, främst kroatiska tonsättares musik.

Kroatiska barockvirtuoser spelar italienskt

Croatian Baroque Ensemble bildades 1999 och tillhör Kroatiens främsta ensemble. Ensemblen är återkommande gäst vid flera stora musikfestivaler och gjorde härom året stor succé i Rom vid en festival för sakral musik, där den framförde verk av kroatiska tonsättare från 1600-talet. På turnén i Sverige, som ingår i Rikskonserter pågående utbytesprojekt "Musical links 2005-2007", framförs dock italiensk musik under samlingsstilen "La Follia" av välkända tonsättare som Corelli, Vivaldi och Scarlatti men också Cecchini, Uccellini och Usser.

Foto: Studio Gmilin

Ett spel kring Sjostakovitj

Skådespelaren och författaren Henric Holmberg ger tillsammans med Indrakvartetten en föreställning som kombinerar musik och teater, och som innehåller både humor, allvar och sköna klanger. 2004 belönades Holmberg med Prix Italia för radioföreställningen "Dom spelar fel!" – om en felpelning i Sjostakovitjs fjärde stråkkvartett och en musiklyssnarens besatta sökande efter orsaken. Scenföreställningen knyter an till detta tema. Under en helkväll tas publiken med på ett musikalliskt äventyr och utmanande funderingar kring tonsättaren och hans verk – och förhållandet till lyssnaren. Indrakvartetten spelar två Sjostakovitj-kvartetter, nr 8 i c-moll op 110 och förstas nr 4 i D-dur op 83 – med den irriterande felpelningen.

Janus magiska cirkus

Riksteaterns föreställning Janus magiska cirkus är ett förvandlingsnummer där en hjälte och trollkarl blir en älskad cirkusclown. Saker plockas fram ur tomma intet,

andra saker försvinner med ett "poff!", allt är möjligt och trollkarlen kan till och med sväva. Allt går som planerat ända tills den framtröskade kaninen biter honom i näsan, som sväller upp och blir alldeles röd – som på en clown. Föreställningen spelas för både hörande och döva barn från 4 år, och naturligtvis också för vuxna. För regin står Manne af Klüntberg (Clownen Manne). Janus magiska cirkus är ett resultat av Tyst Teaters projekt "Drömtid" där ensemblen och skådespelarna under våren 2006 fått möjlighet att utveckla sina egna drömpröj.

Foto: Björn Åberg

Folkmusik möter Bach

Både folkmusiken och barocken har svängat, drillarna och fraseringarna och ligger närmare varandra än man tror. Nu möts de med hjälp av organisten Gunnar Iderstam och Johan Hedin på nyckelharpa. Det kan innebära att barockpolskor varvas med koraller av Bach, en solopolska för nyckelharpa som för tankarna till en gambasont leder rakt in i ett av Bachs stora orgelverk i originalutförande – och till slut hamnar i ett gopelliknande drag med full orgel och uppmickad nyckelharpa.

Foto Jerker Andersson

Marimbamusik från Guatemala

Guatemalas nationalinstrument är marimban. En gång i tiden kom den med slavskepen från Afrika och blev så småningom populär bland landets många olika folkgrupper. Denna statliga ensemble samlas runt två moderna, kromatiska konsertmarimbor samt kontrabas. Marimba de Concierto de Bellas Artes bildades 1979 och framträder på festivaler och konsertsträder världen över. Medlemmarna forskar också kring traditionell musik och repertoaren består av såväl nyskrivna kompositioner, som äldre musik med inspiration från spansk och indiansk tradition.

Afrikanska vinnare på turné

Gruppen Lyana från Zimbabwe inleder i september den Sverigeturnén som man vann vid vårens final i Music Crossroads i Maputo, Mocambique – den afrikanska motsvarigheten till Musik Direkt. Lyana är en öktett som spelar afro jazz och där alla medlemmar har olika slags funktionshinder. Flera sitter i rullstol och marimbaspelaren är dövstum – men detta hindrar inte bandet att spela sanslöst bra musik. Alla går på King George 6th-skolan i Bulawayo i södra Zimbabwe. Sångerskan Prudence skriver alla låtarna och kallar musikstilen afro jazz.

Om du är rebell, så är jag reko

Fia-Stina Sandlund är en av de mest tongivande yngre konstnärerna i vårt land. I hö-

tens föreställning öppnar hon dörren till sin verksamhet och presenterar några av sina bekanta. Föreställningen påminner om ett reportage fast framfört på scen, en dokumentär performance. Handlingen är baserad på några speciella samtal mellan Fia-Stina Sandlund och personer som av olika skäl korsat hennes väg. Personer som i mötet med konstnären definieras och definieras henne tillbaka. Det handlar om offentlighet vs integritet. Om vilket pris man är beredd att betala för sina ideal.

Foto: Rikskonserter

Slovenska kvartettvirtuoser

Tartinkvartetten är en av de mest framstående kammarensembleerna i dagens Slovenien. Den består av stämledarna i Sloveniens Filharmoniska Orkester och ensemblen gästtar nu Sverige inom ramen för Rikskonserter pågående utbytesprojekt "Musical links 2005-2007". Kvartetten spelar både klassisk och modern slovensk repertoar. På turnéprogrammet står Beethovens sena kvartett op 131, Debussys stråkkvartett och den slovenske tonsättaren Marjan Lipovšeks Four Messages. Miran Kolbl och Romeo Drucker spelar violin, Aleksandar Milošević viola, och Miloš Mejnjk cello.

The Magic Seeds

I höst får svenska teaterbesökare chansen att se något helt unikt – The Magic Seeds är en förtrollande föreställning från Uganda på teckenspråk och engelska. Pjäsen har folksagens form med både lejon, trollkarlar, afrikanska djur, djungelns träd och mystiska personer. Den bygger på berättelser som gruppens medlemmar själva har skrivit. Tyst Teaters Lars Öttestedt har sedan sammanställt och omarbetat texterna till det färdiga manus. Nu visas denna svensk-ugandiska produktion även för publiken i Sverige. Hela föreställningen spelas på teckenspråk och tolkas simultant till engelska.

Foto: Riksteatern

Dragspel från tre kulturer

Madagaskar, Balkan och Sverige är hemmaplan för Régis Gizavo, Lelo Nika respektive Lars Karlsson, tre musiker som spelar ett av världens mest spridda och omtyckta instrument – på helt olika sätt. Régis Gizavo (bilden) från Madagaskar bor idag i Frankrike och blandar traditionell musik från Madagaskar med influenser från många håll. Lelo Nika kommer från Vojvodina, den serbiska provinsen norr om Belgrad, men är bosatt i Sverige – idag kanske en av Europas skickligaste dragspelare med en musikalisk kontaktyta som spänner från jazz till de komplicerade rytmerna i folkmusiken från Balkan. Lars Karlsson från Fjärås utanför Kungälv blev den förste durspelare att koras till Årets Dragspelare (2001).

Régis Gizavo.

Duellen mellan Reinfeldt och Ulvskog

Kultursmockan sökte statsminister Göran Persson och alliansens statsministerkandidat, moderaternas Fredrik Reinfeldt, för att ge dem tre frågor inför slutspurtens i valrörelsen. Tre frågor som naturligtvis rör musik- och kulturskolan samt barn- och ungdomskultur. Tyvärr hade Göran Persson inte möjlighet att svara, men istället har frågorna ställts till Marita Ulvskog.

Fredrik Reinfeldt. Foto: Moderaterna

Moderaterna vill satsa mer pengar på barn- och ungdomskultur genom en liknande satsning som den norska "kultursäcken", vilken innebär kulturprogram för barn. Vill ni även satsa mer på barns och ungdomars eget skapande?

– Ja, det vill vi. Vår kultursatsning för grundskoleelever, 425 miljoner fördelat på tre år, ska fungera som en inkörsport till kulturens värld. Men vi vill också att enskilda skolor ska kunna söka pengar till elever även för projekt och idéer som riktar in sig på barns skapande.

Aktionsgruppen för barnkultur har visat att möjligheterna för barn och ungdomar att gå på en kulturskola, eller få tillgång till eget skapande inom kultur på annat sätt, skiljer sig mycket från kommun till kommun. Delar ni uppfattningen att det är ett problem? Vad vill ni göra åt det?

– Det kan vara ett problem. Vi vill dels utjämna skillnaderna genom vår kultursatsning. Alla Sveriges barn skall ges möjlighet att möta kulturen under sin skolgång – vi skapar dessa förutsättningar. Samtidigt tycker vi att det ska finnas möjlighet att driva skolor med en kulturprofil, förutsatt att de uppfyller alla de övriga kvalitetskraven. Då måste också de ekonomiska villkoren för kommunala skolor och fristående skolor vara likvärdiga.

Vilken roll och betydelse anser du att musik- och kulturskolan skall ha de närmaste åren?

– Den är viktig och jag är övertygad om att den kommer att spela en allt större roll i framtiden.

Marita Ulvskog. Foto: Socialdemokraterna

Ni skriver i ert valmanifest att ni vill göra en "omfattande satsning på barnkultur" de kommande fyra åren. Vad betyder det?

– Det betyder att vi långsiktigt vill öka alla ungas tillgång till kultur av hög kvalitet i hela landet och till eget skapande. Vi vill se initiativ där barnens egna idéer tas tillvara, men där vuxna och professionella kulturinstitutioner kan hjälpa till med kunskap och resurser. Vi vill självfallet se till så att förskolor, skolor, kulturskolor, bibliotek, folkbildning och kulturliv i stort får ekonomiska möjligheter att bidra här.

Aktionsgruppen för barnkultur har visat att möjligheterna för barn och ungdomar att gå på en kulturskola, eller få tillgång till eget skapande inom kultur på annat sätt, skiljer sig mycket från kommun till kommun. Delar ni uppfattningen att det är ett problem? Vad vill ni göra åt det?

– Socialdemokratiskt styrda kommuner är enligt färsk statistik betydligt frikostigare när det gäller kultur än andra kommuner. Men det räcker inte. Vi tror att Ungkultur 07 kommer att vara en långsiktig katalysator som ökar alla barns tillgång till kultur och eget skapande. Dessutom kommer det fotarbete som Aktionsgruppen för barnkultur har genomfört att avspeglas i ett kraftfullt arbete under året.

Vilken roll och betydelse anser du att musik- och kulturskolan skall ha de närmaste åren?

– Antalet elever som deltar i musik- och kulturskolornas verksamhet har ökat med nära 10 procent de senaste åtta åren. Musik- och kulturskolorna har också fått ökade ekonomiska resurser, de har ökat med 47 procent sedan 1997. En negativ utveckling är bruten, nu gäller det att öppna kulturskolorna för fler.